

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра теорії та історії культури

Затверджено

На засіданні кафедри теорії та історії культури
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 7 від 07 лютого 2022 р.)

Завідувач кафедри проф. Альчук М. П.

Силабус з навчальної дисципліни «Історія культурології»,
що викладається в межах ОПП першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 034 “Культурологія” філософського факультету

Львів 2022

СИЛАБУС КУРСУ

Історія культурології

2021-2022 навчальний рік, II семестр: ФФК-11

Назва курсу	Історія культурології
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська,1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра теорії та історії культури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 – “Гуманітарні науки”, предметна спеціальність 034 “Культурологія”
Викладач (-і)	Мандрищук Лариса Анатоліївна, кандидат філософських наук, доцент кафедри теорії та історії культури
Контактна інформація викладача (-ів)	larysa.mandryshchuk@lnu.edu.ua тел. (032)-239-42-10 (кафедра теорії та історії культури)
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка: 12.00-13.00 год. (кафедра теорії та історії культури, вул. Університетська/1, ауд. 357)

Інформація про курс	<p>«Історія культурології» є нормативною навчальною дисципліною і складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальностей зі спеціальності 034 “Культурологія”. Цей курс містить лекції, семінарські заняття і самостійну роботу студентів: 6 кредитів, 180 год (II, III, IV семестри). Основним критерієм оцінювання є активність та ґрунтовність у аналізі та обговоренні проблем та текстів на семінарських заняттях впродовж усього курсу, а також написання роботи-есе. Діагностують студентів поточним (впродовж семестру) і підсумковим (іспит) контролем і оцінюють у 100 балів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Коротка анотація курсу	<p>Предметом вивчення курсу є феномен культури, а також різні теорії пояснення культури. Основним завданням курсу є розглянути феномен культури і проаналізувати різні теорії культури, починаючи від виникнення ідеї культури – Просвітництва – до сучасності. З’ясувати особливості, спільні/відмінні риси різних теорій пояснення культури і спрогнозувати можливу мету подальшого розвитку культури людства.</p>
Мета курсу	<p><i>Метою</i> навчальної дисципліни «Історія культурології» є ознайомлення студентів з основними поняттями історії культурології, з існуючими концепціями культури, з особливостями взаємовпливу та взаєморозвитку різних теорій культури, а також – розгляд самого феномена культури.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>ОСНОВНА:</p> <p><i>(підручники):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія досліджень культури. – СПб., 1997. 2. Белик А. Культурная (социальная) антропология. – М., 2009. 3. Дельеж Р. Нариси з історії антропології. – К., 2008. 4. Каган М. Філософія культури. – СПб., 1996. 5. Культурологія: теорія та історія культури : Навчальний посібник / За ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 6. Огурцова А. История культурологии. – М., 2006. <p><i>(першоджерела):</i></p>

7. Антонович Дм. Вступ: про культуру // Українська культура: лекції / за ред. Дм. Антоновича. – К., 1993.
8. Адорно Т., Хоркхаймер М. Культуриндустрия. Просвещение как обман масс. [Электронний ресурс]. – Режим доступу: <http://culturca.narod.ru/adorno.htm>
9. Бердяев Н. О Культуре // Бердяев Н. Философия творчества, культуры и искусства. Т.1. – М., 1994.
10. Боас Ф. Эволюция или диффузия? // Антология исследований культуры. — СПб.: Университетская книга, 1997. – Т.1. – С. 343–347.
11. Вико Дж. Основания новой науки об общей природе наций. – М., Киев, 1994.
12. Гердер И. Идеи к философии истории человечества. М.: Наука, 1977.
13. Зиммель Г. О сущности культуры // Избранное. Философия культуры. М., 1995. Т. 1. С. 475-481.
14. Кант И. Идея всеобщей истории во всемирно-гражданском плане // Кант И. Сочинения в шести томах. – М.: Мысль, 1966, Т. 6. – С. 5–23.
15. Кассирер Э. Натуралистическое и гуманистическое обоснование философии культуры // Кассирер Э. Избранное. Опыт о человеке. — М.: Гардарики, 1998. – С. 155–182.
16. Крёбер А., Клакхон К. Культура: критический обзор понятий и определений / А. Крёбер, К. Клакхон // Культурология: дайджест - № 1 (13). - М.: ИНИОН, 2000. - С. 105-183.
17. Левинас Э. Философское определение идеи культуры // Глобальные проблемы и общечеловеческие ценности. – М.: Прогресс, 1990. – С. 44–49.
18. Леви-Строс К. Структурная антропология. – М.: ЭКСМО-Пресс, 2001.
19. Малиновский Б. Научная теория культуры. – М., 2005.
20. Ніцше. Народження трагедії // Повне зібрання творів. Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 11–130.
21. Ратцель Ф. Народоведение в 3 т. – СПб.: Книгоиздательское Т-во «Просвещение», Т. 1, 1904.
22. Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре // Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре. — М.: Республика, 1998. — С. 44–129.
23. Руссо Ж.-Ж. Рассуждение о происхождении и основаниях неравенства между людьми // Руссо Ж.-Ж. Трактаты. – Москва: Наука, 1969. – С. 31 – 108.
24. Тайлор Э. Первобытная культура. М., 1989.
25. Уайт Л. Концепция эволюции в культурной атропологии // Антология исследований культуры. СПб.,1997. – С. 536–559.
26. Фрейд З. Невпокій в культурі. – Львів: Апріорі, 2021.
27. Хейзинга Й. Homo ludens. Статьи по истории культуры. – М., 1997.
28. Чижевський Д. Культурно-історичні епохи. – Авґсбург-Монреаль, 1978.
29. Швейцер А. Упадок и возрождение культуры. Избранное. – М., 1993.

	<p>30. Шіллер Ф. Листи про естетичне виховання людини // Ф. Шіллер. Естетика. – Київ: Мистецтва, 1974. – С.115 – 225.</p> <p>31. Шлегель Ф. О ценности изучения греков и римлян // Ф. Шлегель. Эстетика. Философия. Критика. Т.1. – М.: Искусство, 1983. – С. 70 – 87.</p> <p>32. Шпенглер О. Закат Европы. – М., 1993.</p>
Тривалість курсу	6 кредитів, 180 год.
Обсяг курсу	<p>112 аудиторних години</p> <p>З них:</p> <p>48 годин лекцій</p> <p>64 годин практичних занять</p> <p>68 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен <i>знати</i>: історію виникнення та розвитку ідеї культури через різні теорії пояснення культури; основні значення поняття культури у розвитку історії; концепції культури в їх історико-філософському та культурному контексті; основні проблеми та питання, які представлені мислителями в їх концепціях культури; <i>вміти</i>: аналізувати різні концепції культури; порівнювати, співставляти, а також піддавати критиці підходи пояснення культури, що представлені в різних теоріях культури; виділяти основні проблеми культури і бачити їх підґрунтя та взаємозв'язок.</p>
Формат курсу	Очний
Теми	Подано нижче у табличній формі схема курсу «Історія культурологія»
Підсумковий контроль, форма	Залік, іспит

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань філософії культури, культурології, морфології культури, філософії, культурної антропології, етнології.																							
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Проблемно-пошукові. Техніки опрацювання дискусійних питань. Метод проектів і їх презентацій. Метод усного опитування.																							
Необхідні обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.																							
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Навчальна дисципліна “Історія культурології” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Оцінювання відбувається за такими формами контролю: поточний контроль, есе, залік, іспит. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ: активність на семінарі – до 6-ти балів ЕСЕ: (одне впродовж семестру) – до 25 балів Загалом – 100 балів, з них:</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS</p> <table border="1" data-bbox="663 981 1888 1358"> <thead> <tr> <th rowspan="2"><i>Оцінка ECTS</i></th> <th rowspan="2"><i>Оцінка в балах</i></th> <th colspan="3"><i>За національною шкалою</i></th> </tr> <tr> <th colspan="2"><i>Оцінка</i></th> <th><i>Залік</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>90 – 100</td> <td>5</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;"><i>Зарах вано</i></td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>80 -89</td> <td rowspan="2">4</td> <td>Дуже добр</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>71-80</td> <td>Добре</td> </tr> </tbody> </table>				<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>			<i>Оцінка</i>		<i>Залік</i>	A	90 – 100	5	Відмінно	<i>Зарах вано</i>	B	80 -89	4	Дуже добр	C	71-80	Добре
<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка в балах</i>	<i>За національною шкалою</i>																						
		<i>Оцінка</i>		<i>Залік</i>																				
A	90 – 100	5	Відмінно	<i>Зарах вано</i>																				
B	80 -89	4	Дуже добр																					
C	71-80		Добре																					

	D	61-70	3	<i>Задовільно</i>	
	E	51-60		<i>Дос атньо</i>	
Питання до заліку, іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке культурологія? Історія терміну та його значення. 2. Предмет та завдання курсу “Історія культурології”. 3. Історія терміну “культура”: його походження та його значення. 4. Феномен культури: різні підходи до пояснення “культури”. 5. Взаємозв’язок терміну “cultura” та грецького слова “paideia”. 6. Проблема розрізнення понять “культура” і “цивілізація”. 7. Ідея культури і її виникнення. 8. Виникнення ідеї культури в Новий час. Протиставлення культури і природи. 9. Основні риси Просвітництва і причини зацікавлення феноменом культури Просвітниками. 10. Джамбатіста Віко і його визначення історії людства. 11. Особливості французького Просвітництва: Вольтер, Дідро, Д’Аламбер, Руссо. Проблема розрізнення термінів “культура” і “цивілізація”. Французьке слово civilisation 12. Ідея культури в Жан-Жака Руссо. 13. Руссо про природну та штучну нерівність між людьми. 14. Природна та цивілізована людина в Руссо. 15. Особливості німецького Просвітництва у підході до пояснення культури. 16. Іммануель Кант про культуру. 17. Вплив ідей Руссо про культуру на Канта. Аналітичний метод дослідження культури. 18. Кантове пояснення виникнення культури із природного призначення людини. 19. Кант про ідею розвитку історії людства. 20. Гердер і його пояснення культури. 21. Гердер про взаємозв’язок природи та культури. “Розумна основа” природи та історії людства. 22. Культура як живий організм. Теорія циклічного розвитку культури за Гердером. 				

23. Основні риси Романтизму та особливості підходу романтиків до пояснення культури.
24. Поняття природи та культури у філософії Шіллера.
25. Шіллер про дві крайності занепаду людства того часу: “дикунство та знесилення”. Грецька культура як антипод до тогочасної культури.
26. Завдання культури за Шіллером: віднайдення втраченого зв’язку чуттєвості та розуму через мистецтво.
27. Культура як боротьба свободи та природи у філософії Шлегеля.
28. Дві системи розвитку культури за Шлегелем: колообігу та поступального руху.
29. Шлегель: природна та штучна культури. Дві частини історії людства.
30. Особливості підходу до пояснення культури представниками “філософії життя”. Питання про кризу європейської культури.
31. Пранедуга модерної культури у філософії Ніцше.
32. Що таке культура за Ніцше?
33. Криза європейської культури та витoki кризи за Ніцше.
34. Зіммель про природну та культурну стадії розвитку.
35. Розрізнення Зіммелем об’єктивної та суб’єктивної культури.
36. Г. Зіммель про сутність культури.
37. Проблема кризи культури у Зіммеля.
38. Неокантіанство і його особливості підходу до пояснення феномена культури. Фрайбурзька школа: Вільгельм Віндельбанд, Гайнріх Рікерт.
39. Критика Віндельбанда Дільтаєвого розподілу наук. Метод дослідження природничих та історичних наук.
40. Культура як сукупність всіх цінностей та норм за Віндельбандом.
41. Критика Рікертом Дільтаєвого поділу наук. Науки про природу та науки про культуру.
42. Рікертове пояснення природи та культури. Визначення культури через цінності.
43. Визначення Касієром людини як істоти, що творить символи.
44. Касієрове вчення про символічні форми культури.
45. Касієр про дві антагоністичні інтенції в людині як основу культури.
46. Касієр про натуралістичне та гуманістичне пояснення філософії культури. Три натуралістичних

- підходи: фізикалістичний, психологічний, метафізичний.
47. Поняття культури та завдання культури згідно з Фройдом.
 48. Культура як причина виникнення неврозів (Фройд).
 49. Як вийти із стану невдоволеності культурою за Фройдом?
 50. Пояснення культури через феномен гри: Й. Гейзінга.
 51. Гра як деяка величина культури за Й. Гейзінгом.
 52. Й. Гейзінга про ігровий елемент сучасної культури.
 53. Риси теологічного підходу розгляду феномену культури. Питання про кризу культури.
 54. Поняття культури у Бердяєва.
 55. Проблема розрізнення культури і цивілізації Бердяєвим.
 56. Бердяєв про занепад європейської культури.
 57. Культура як пізнання Божого промыслу за Флоренським. Взаємозв'язок термінів “культура” та “культ”.
 58. Федотов про кризу тогочасної культури. Розрізнення культури і цивілізації.
 59. Католицька традиція: поняття культури у Романо Гвардіні.
 60. А. Швайцер та його поняття культури.
 61. Швайцер про занепад тогочасної культури. Пропозиції виходу із кризи.
 62. Критика Швайцером розрізнення на ”культуру“ і “цивілізацію”.
 63. А. Швайцер про два сутнісних елемента культури.
 64. Три типи культур за Тілліхом.
 65. Поняття культури за Нібуром. Проблема співвідношення культури і християнства у Нібура.
 66. Особливості неомарксистського підходу франкфуртської школи до пояснення культури: Горгаймер, Адорно, Маркузе.
 67. Горкгаймер та Адорно про індустрію культури.
 68. Критика культури Адорно і Горкгаймером.
 69. Герберт Маркузе і його “нове визначення” культури.
 70. Розмежування культури і цивілізації Маркузе.
 71. Структуралізм Клода Леві-Строса і його пояснення культури.

72. Концепція Жана Бодріяра: культура як симуляція.
73. Теорія симулякрів Жюльєн Дельоза.
74. Історичні передумови виникнення еволюціонізму в культурології. Особливості його підходу: Льюїс Морган, Герберт Спенсер, Едварт Тайлор, Джеймс Фрезер.
75. Три стадії розвитку культури людства за Морганом: дикість, варварство і цивілізація.
76. Еволюціонізм Герберта Спенсера. Культура як результат розвитку людини.
77. Лінійно-прогресивне пояснення культури Тайлором.
78. Тайлорова теорія “пережитків”.
79. Три стадії розвитку культури за Фрезером: магія, релігія, наука.
80. Передумови виникнення неоеволюціонізму. Основні риси неоеволюціоністів: Леслі Уайта, Джуліана Стюарта, Маршала Салінса.
81. Л. Уайт про культуру як інструмент пристосування до природи.
82. П’ять ступенів розвитку культури за Л. Уайтом.
83. Концепція мультилінійної еволюції за Стюардом. Поняття “паралельної еволюції”.
84. М. Салінс і його ідея культури.
85. Особливості концепцій циклічних культур. Історичні передумови їх виникнення.
86. Концепція культурно-історичних типів Николая Данилевського.
87. Освальд Шпенглер та його морфологічна типологія культур.
88. Теорія локальних культур Арнольда Тойнбі.
89. Соціологічна теорія культури у П. Сорокіна.
90. Що таке дифузійонізм? Історичні передумови виникнення дифузійонізму.
91. Створення теорії дифузійонізму Фрідріхом Ратцелем.
92. Лео Фробеніус як засновник вчення про культурні кола. Морфологія культур.
93. Віденська школа дифузійонізму та геліоцентричний дифузійонізм.
94. Ренесанс дифузійонізму: Тур Геєрдал.
95. Броніслав Маліновський і його функціональне пояснення культури.
96. Б. Маліновський про метод вивчення культур.
97. Структурний функціоналізм Альфреда Реджинальда Редкліф-Брауна.

	<p>98. Едвард Еванс-Прітчард та Джек Гуді і їх погляди на культуру.</p> <p>99. Передумови виникнення культурного релятивізму і його теоретичні засади: Франц Боас, Алфред Кребер, Рут Бенедикт, Маргарет Мід.</p> <p>100. Критика еволюціонізму та детермінізму Боасом. Пояснення культури як відносного, а не абсолютного явища.</p> <p>101. А. Кребер і його поняття культури.</p> <p>102. Культурний релятивізм Р. Бенедикт і М. Мід.</p> <p>103. Іван Франко про поняття культури і природи. Що таке поступ за Франко?</p> <p>104. Еволюціоністські погляди І. Франко на історію розвитку людства.</p> <p>105. Д. Антонович про феномен культури.</p> <p>106. Д. Антонович про культуру і цивілізацію, культурні та малокультурні народи.</p> <p>107. Націоналістичні погляди Д. Донцова на культуру.</p> <p>108. Д. Чижевський і його теорія “культурних хвиль”.</p> <p>109. Д. Чижевський про тенденцію розвитку культури.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу “Історія культурології”

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
14.02.22 2 год.	Тема. Обговорення організаційних моментів та системи оцінювання курсу.	Семінар		Обговорення, дискусія	
15.02.22 2 год.	Тема 1. Введення в історію культурології. Що таке культурологія? Історія терміну та його значення. Предмет та завдання курсу “Історія культурології”. Поняття “культура”: походження терміну та його значення. Проблема розрізнення понять “культура” і “цивілізація”.	Лекція	1. Крєбер А., Клакхон К. Культура: критический обзор понятий и определенй / А. Крєбер, К. Клакхон // Культурология: дайджест - № 1 (13). - М.: ИНИОН, 2000. - С. 105-183. (фрагмент) 2. Левинас Э. Философское определение идеи культуры // Глобальные проблемы и общечеловеческие ценности. – М.: Прогресс, 1990. – С. 44–49.	Обговорення, дискусія	До 22.02.22 / 28.02.22
21.02.22 2 год.	Тема 1.1. Введення в історію культурології. Визначення понять Кребером та Клакхоном	Семінар			
28.02.22 2 год.	Тема 1.2. Введення в історію культурології. Левінас про ідею культури.	Семінар			
01.03.22 2 год.	Тема 2. Виникнення ідеї культури. Італійське просвітництво. Виникнення ідеї к-ри в	Лекція	1. І. Кант. Відповідь на питання: що таке Просвітництво? 2. Вико Дж. Основания новой науки об	Обговорення, дискусія	До 07.03.22 / 14.03.22

	Новий час. Протиставлення культури і природи. Основні риси Просвітництва і причини зацікавлення феноменом культури Просвітниками. Культура людства як історія людства. Джембатіста Віко і його визначення “історії людства”: три епохи історії людства та ідея циклічного розвитку.		общей природе наций. – М., Киев, 1994. (фрагмент)		
07.03.22 2 год.	Тема 2.1. Виникнення ідеї культури. Основні риси Просвітництва.	Семінар			
14.03.22 2 год.	Тема 2.2. Італійське Просвітництво: Дж. Віко.	Семінар			
15.03.22 2 год.	Тема 3. Французьке просвітництво. Ідея культури в Руссо. Особливості французького Просвітництва: Вольтер, Дідро, Д’Аламбер, Руссо. Проблема розрізнення термінів “культура” і “цивілізація”. Ідея культури в Жан-Жака Руссо. Руссо про природну/фізичну та штучну нерівність між людьми.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Руссо Ж.-Ж. Рассуждение о происхождении и основаниях неравенства между людьми // Руссо Ж.-Ж. Трактаты. – Москва: Наука, 1969. – С. 31 – 108. (фрагмент) 2. Руссо Ж.-Ж. Рассуждение, способствовало ли возрождение науки и искусств улучшению нравов? // Руссо Ж.-Ж. Трактаты. – Москва: Наука, 1969. – С. 9 – 30. 	Обговорення, дискусія	До 21.03.22 / 28.03.22

	<p>“Природна людина” – природно-сильна і не зіпсута людина. “Людина цивілізована” – фізично слабка і зіпсута людина. Виникнення науки, вільних і механічних мистецтв із цивілізації. Необхідність переосмислення цивілізації на основі аналізу “людини природної”.</p>				
21.03.22 2 год.	<p>Тема 3.1. Французьке просвітництво. Ідея культури в Руссо.</p>	Семінар			
28.03.22 2 год.	<p>Тема 3.2. Французьке просвітництво. Ідея культури в Руссо.</p>	Семінар			
29.03.22 2 год.	<p>Тема 4. Ідея культури в німецькому Просвітництві. Кант і Гердер. Особливості німецького Просвітництва у підході до пояснення культури. Іммануель Кант про культуру: вплив ідей Руссо про культуру на Канта, виникнення культури із природного призначення людини, культура як</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кант І. Ідея всеобщей истории во всемирно-гражданском плане // Кант И. Сочинения в шести томах. – М.: Мысль, 1966, Т. 6. – С. 5–23. 2. Гердер И. Идеи к философии истории человечества. М.: Наука, 1977. (фрагмент) 	Обговорення, дискусія	До 04.04.22 / 11.04.22

	розвиток природних задатків людини, ідея розвитку історії людства, перше розрізнення термінів “культура” і “цивілізація”. Йоганн Готтфрід Гердер і його пояснення культури: історія людської культури як історія володарювання людини у світі, взаємозв’язок природи та культури, “розумна основа” природи та історії людства, гуманність як мета культури, теорія циклічного розвитку культури.				
04.04.22 2 год.	Тема 4.1. Ідея культури в німецькому Просвітництві. Кант.	Семінар			
11.04.22 2 год.	Тема 4.2. Ідея культури в німецькому Просвітництві. Гердер.	Семінар			
12.04.22 2 год.	Тема 5. Ідея культури в період Романтизму. Основні риси Романтизму та особливості підходу романтиків до пояснення культури. Поняття природи та культури у філософії Шіллера. Шіллер про дві	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шіллер Ф. Листи про естетичне виховання людини // Ф. Шіллер. Естетика. – Київ: Мистецтва, 1974. – С.115 – 225. (фрагмент) 2. Шлегель Ф. О ценности изучения греков и римлян // Ф. Шлегель. Эстетика. Философия. Критика. Т.1. – М.: Искусство, 1983. – С. 70 – 87. 	Обговорення, дискусія	До 18.04.22 / 25.04.22

	крайності занепаду людства того часу: “дикунство та знесилення”. Завдання культури за Шіллером: віднайдення втраченого зв’язку чуттєвості та розуму через мистецтво. Культура як боротьба свободи та природи у філософії Шлегеля. Дві системи розвитку культури за Шлегелем: колообігу та поступального руху. Шлегель про природну та штучну культуру.				
18.04.22 2 год.	Тема 5.1. Ідея культури в період Романтизму. Шіллерова концепція культури.	Семінар			
25.04.22 2 год.	Тема 5.2. Ідея культури в період Романтизму. Шлегелева концепція культури.	Семінар			
26.04.22 2 год.	Тема 6. Гегелеве та марксистське розуміння культури. Критика Гегелем просвітників у підході до пояснення причини виникнення культури. Гегель про культуру як розвиток всіх здібностей людини.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гегель Г. В. Лекции по философии истории. – СПб.: Наука, 1993 – С. 57–158. (фрагмент) 2. Енгельс Ф. Походження родини, приватної власності й держави. – Харків: Державне видавництво України, 1925. (фрагмент) 	Обговорення, дискусія	До 02.05.22 / 09.05.22

	Розвиток історії людства від приватного до всезагального за Гегелем. Марксове розділення історії природи та історії людини, його поняття культури. Марксове розмежування “культури” та “цивілізації”. Трьохступеневе розділення історії людства за Енгельсом.				
02.05.22 2 год.	Тема 6.1. Гегелеве розуміння культури.	Семинар			
09.05.22 2 год.	Тема 6.2. Марксистське розуміння культури.	Семинар			
10.05.22 2 год.	Тема 7. Концепції культури у “філософії життя”. Фрідріх Ніцше. Особливості підходу до пояснення культури представниками “філософії життя”. Питання про кризу європейської культури. Сократична, мистецька та трагічна культури за Ніцше. Пранедуга модерної культури у філософії Ніцше.	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ніцше. Народження трагедії // Повне зібрання творів. Т. 1. – Львів: Астролябія, 2004. – С. 11–130. (фрагмент). 2. Ніцше Ф. Невчасні міркування. Шопенгауер як вихователь. (фрагмент). 	Обговорення, дискусія	До 16.05.22 / 23.05.22

	Творча природна сила культури за Ніцше, образ Фауста. Ніцше про кризу європейської культури та її витоки.				
16.05.22 2 год.	Тема 7.1. Концепції культури у “філософії життя”. Фрідріх Ніцше.	Семінар			
23.05.22 2 год.	Тема 7.2. Концепції культури у “філософії життя”. Фрідріх Ніцше.	Семінар			
24.05.22 2 год.	Тема 8. Концепції культури у “філософії життя”. Георг Зіммель Зіммель про природну та культурну стадії розвитку. Розрізнення Зіммелем об’єктивної та суб’єктивної культури. Зіммель про сутність культури. Чоловіча та жіноча культури. Проблема кризи культури. Трагедія культури.	Лекція	1. Зіммель Г. О сущности культуры // Избранное. Философия культуры. М., 1995. Т. 1. С. 475-481. 2. Зіммель Г. Конфликт современной культуры // Культурология. XX век. Антология. – М., 1995. – С. 379-402.	Обговорення, дискусія	До
30.05.22 2 год.	Тема 8. Концепції культури у “філософії життя”. Георг Зіммель	Семінар			
48 год.				34 год.	